

Gruzija sukilo prieš sovietus

Pusė Gruzijos sukilėlių rankose

Kinuos kilo pilietinis karas

A.D.F. tardo "darbininkų lyderius" atlankiusius p. Coolidge'ą

Gruzija ir Azerbedžanas sukilo prieš bolševikus

Pusė Gruzijos krašto esą jau sukilėlių rankose; kova tęsiasi

ZENEVA, Šveicarija, rugs. 3. — Gruzijos atstovų gautomis čia žiniomis, Gruzija ir Azerbedžanas sukilę prieš Maskvos sovietų režimą. Jau penktos dienos kaip tęsiasi kova sukilėlių prieš bolševikų jėgas, ir pusė Gruzijos krašto jau esą sukilėlių rankose.

Batumo gatvėse šiuo tarpu einanti atkakli ir kruvina kova.

Daug užmuštų ir sužeistų

LONDONAS, rugsėjo 3. — Gruzinių atstovybės Londone gauta iš Konstantinopolio telegrama praneša, kad Gruzijoje ir Azerbedžane kilęs maištas prieš okupacines sovietų Rusijos jėgas. Įvykę kruvinių mušų su okupantais ir daug esą nukautų ir sužeistų. Susisiekimas geležinkeliais ir telegrafu esąs nutrauktas.

Britų oficialės sferos iki šiol nėra gavusios jokių žinių, kurios tuos pranešimus patvirtintų.

[Rugsėjo 1 dieną telegrama iš Gruzijos sostinės Tifliso, gauta per Maskvą, skelbė, kad praeitą penktadienį Gruzijoje buvę bandytai nuvesti sovietų režimas: keliuose miestuose ir miesteliuose įvykę sukilimai, bet jie buvę bolševikų jėgų nugniuoti. Oficialis Gruzijos komisarų tarybos pranešimas skelbė, kad sukilimas visai esąs likviduotas ir sukilimo vadai areštuoti].

Kinuose prasidėjo pilietinis karas

Sanghajun suplaukė apie 100,000 karo pabėgėlių. Amerikai siunčia daugiau karo laivų į Sanghajų.

SANGHAJUS, Kinai, rugs. 3. — Pilietinis Kinų karas prasidėjo. Mušiai tarp dviejų tarp savęs besivaržančių provincijų gubernatorių kariuomenių eina ties Huangtu, netoli Sanghajaus, ir, kaip pranešimai skelbia, mušio linija tęsiasi į pajurį, Vusungo kryptimi. Iki šiol tečiau nė viena nė antra pusė kiek didesnio žygio nepadarė. Laukiama didesnio mušio rytoj ties Nansiangu, apie dvyliką mylių nuo Sanghajaus.

Pranešimas iš Hongkongo skelbia, kad Dr. Sun Jat-sen, Mandžurijos militarinio dikta-

toriaus Čang Tso-lino priešininkas, planuojąs ekspediciją šiaurin. Žirios iš Mukdeno sako, kad dvi Mandžurijos armijos žygiuojančios iš dviejų pusių didžiosios sienos linkui.

100,000 karo pabėgėlių

SANGHAJUS, rugs. 3. — Krašto gyventojai, bijodami patekti tarp dviejų besipešančių kariuomenių ugnies, ėmė plaukti į Sanghajų ir ligi traukinių bėgiojimas Sanghajaus-Nankino geležinkelio nutrauktas, miestai ir jo priemiesčiai suplaukė daugiau nei šimtas tukstančių pabėgėlių.

Sanghajaus volinturų korpusas ir Sanghajaus apsaugos kariuomenė, kurioje įeina Amerikos ir Britų kariuomenių dalys, pasiruošę ginti svetimą miesto kvartalo ribas.

Svetimų valstybių karo laivai Kinuose

SANGHAJUS, rugs. 3. — Tuo pačiu laiku, kai prasidėjo kariuomenės judėjimas išilgai Sanghajaus-Nankino geležinkelio Sanghajaus linkui, iš Čefu atvyko dar penki Amerikos ardomieji laivai. Dabar uoste randasi dvidešimt svetimų valstybių karo laivų, būtent: Jungtinių Valstijų vienuolika, Britų keturi, Francijos du ir Japonijos karo laivai stovi Nankine.

Visas pasažierių ir prekių traukinių judėjimas Sanghajaus-Nankino geležinkelio tapo praeitą naktį sustabdytas.

"Darbininkų lyderiai" pas Prez. Coolidge'ą

Kas padengė visas tos delegacijos kelionės, hotelių ir automobilių išlaidas?

WASHINGTONAS, rugs. 3. — Darbo Dienos šventę pas valstybės prezidentą Coolidge'ą buvo atsilankius "darbininkų lyderių" grupė pareikšti jam darbininkų palankumą ir pagarbą.

Prezidentas priėmė juos labai meiliai, — "darbininkų lyderiams" buvo suruošti Baltajame Name pietūs.

Visa, kaip reikiant. Mat dabar prasidėjo rinkimų kampanija.

Kas buvo tie "darbininkų lyderiai"?
Vadovavo jiems buvęs kadaise Longshoremen'ų (uosto darbininkų) unijos pirmininkas p. T. V. O'Connor, kuris dabar betgi yra Laivų Tarybos (Shipping Board) pirmininkas. Kiti taip jau, sako, ne ką bendrą beturi

su darbininkų organizacijomis. Tuo vizitu dabar stipriai susidomėjo kitų politinių partijų viršūnės Washington; susidomėjo ir pati Amerikos Darbo Federacija.

Pasirodė, kad šita "darbininkų lyderių" delegacija pas republikonų partijos kandidatą p. Coolidge'ą buvo sužvejota, atgabenta ir apmokėta.

Žvejojimu pasirūpino patsai Shipping Boardo pirmininkas O'Connor. Bet kas apmokėjo visas lėšas?

Vienam spaudos atstovui O'Connor pasisakė, kad jis apmokėjęs dalį išlaidų; paskui vėl sakė, kad jis "užfundijęs" "keletą pietų", kai kuriems savo draugams iš darbininkų tarpo, ką ir bet kas kitas galėtų padaryti.

Tečiau O'Connor vardu padaryta sąskaita už septyniasdešimt kambarių geriausiame viešbuty. Jo vardu pateikta taip jau didelė sąskaita už automobilius.

Amerikos Darbo Federacijos viršininkai daro tardymą visų delegacijų dalyvavusių asmenų, kad sužinotų, ar jie turi ką nors bendrą su unijomis, kaip kad buvo Baltojo Namų paskelbime paduota.

Amerikos Darbo Federacija, kaip žinia, nutarė remti ir energingai remia progresyvių tikietą, kuriuo eina prezidentas senatorius La Follette ir viceprezidentas senatorius Wheeler. Šis tariamų "darbininkų lyderių" vizitas pas p. Coolidge'ą tai republikonų triksas — pamulinti žmonėms akis, buk darbininkų unijos remią republikonų kandidatą.

Paskola Vokietijai bus paskelbta spalio 15 dieną

PARYŽIUS, rugs. 3. — Reparacijų komisijos žiniomis Daves'o plane numatytoji \$200,000,000 paskola Vokietijai bus spalio 15 dieną vienu kartu pasiulyta New Yorke, Londone, Amsterdamo, Berline, Zueriche ir Madride.

Einant planu Amerikoj turės but sukelta \$100,000,000 paskolos, Anglijoj \$80,000,000, Šveicarijoj, Olandijoj, Ispanijoj ir Vokietijoj, bendrai, \$20,000,000. Paskolos palukis nustatyta 8 nuos.

Pinigyno sekretorius Mellon apie Europos atsisteigimą

NEW YORKAS, rugs. 3. — Laivu Majestic, vakar grįžęs iš Europos pinigyno sekretorius Mellon pareiškė, kad jo įsitikinimu Europa, priėmus galų gale Daves'o planą ir jį vykindama greitai pradėsianti taisyti ir po kurio laiko ji pasiekianti tokio gerovės laipsnio, kuriame ji stovėjo pirm karo.

Lenkai kviečia Fordą

Nori, kad jis įsteigtų savo automobilų fabriką Lenkijoj

VARSUVA, rugs. 3. — Bydgošeo (Bromberg, lenkų Pomeranijoj) miesto taryba pasiuntė Amerikos automobilų fabrikininkui Henry Ford'ui laiška, kuriame siūlo jam miesto pakraštį atstatkama žemės plotą fabrikui, jeigu tik Fordas sutiktų tokį automobilų fabriką Lenkijoj įsteigti.

Latvių pasiuntinys apie Latvijos-Lietuvos santykius

KAUNAS, [LŽ] — Latvijos pasiuntinys Lietuvoje p. Balodis priėmęs Eltos korespondentą išsireiškė apie visą eilę klausimų: Lietuvos Latvijos santykių.

Pastarųjų pusantrų metų bėgy, sako p. Balodis, Latvijos Lietuvos kultūriniai, politiniai ir visuomeniniai santykiai rodą aiškia tendenciją pagerėti. Svarbiausiais nuotikiais šituo atžvilgiu reikią laikyti šių metų gegužės m. Kaune įvykusį Latvijos, Lietuvos, Estijos konferenciją, Latvijos nacionalinio teatro viešėjimą Lietuvos sostinėje ir latvių lietuvių senenai įvykusį kongresą Rygoje. Latvijos užsienių reikalų ministerio p. Sėjos paaiškinimą spaudai jokiū būdu negalima esą aiškinti kaip toki, kurs keistų gegužės konferencijoj nustatytą pagrindinę liniją.

Pabaltijos valstybių sąjungos klausimas

Manau, kad apie svarbųjį Pabaltijos valstybių sąjungos klausimą męgstama dažnai kalbėti per daug plačiu užsimojimu, talpinant jon tokias tautas, kurių angžstnis politinis bendradaravimas tegalimas gal tikrai tolimesnėj ateity. Suprantama, Pabaltės valstybių sąjunga tegali turėti vieną tikslą, būtent, tvirtinti naujųjų, ypatingai mažųjų valstybių nepriklausomybę, kelti ekonominį gerbuvį ir užtikrinti taikos darbo galimumą. Užtat ypatinga svarba turi būti duodama Kauno konferencijai, kurioj pasireiškė Latvijos, Lietuvos ir Estijos aiškus noras prekybos klausimuose eiti toliau už vadinamojo didžiausio palankumo principą, Latvija vis laikosi to nusistatymo, kad netrunkant turi būti pasirašyta ekonominė konvencija su atitinkamais punktais apie muto unijos įkurimą tarp Latvijos ir Lietuvos ir, suprantama, Lietuvos ir Estijos. Tasai svarbusis aktas turėtų lemančios reikšmės Pabaltės valstybių sąjungos tolimesniam vystymuisi.

RUSŲ ATSTOVYBĖS SKYRIUS KLAIPĖDOJ

Teko patirti, kad greitai laiku Klaipėdoj atidaromas Rusų atstovybės prekybos skyrius.

ORAS

Chicago ir apilinkė. — Aplamai gražu; truputį šilčiau; lengvas pietvakaris vėjas, — taip šiai dienai pranašauja oro pranašas.

Vakar temperatūra vidutina siekė 63° F.

Šiandie saulė teka 6:16, leidžiasi 7:22.

Čikago ir apilinkė. — Aplamai gražu; truputį šilčiau; lengvas pietvakaris vėjas, — taip šiai dienai pranašauja oro pranašas.

Vakar temperatūra vidutina siekė 63° F.

Šiandie saulė teka 6:16, leidžiasi 7:22.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, rugsėjo 3, užsienio pinigų ne mažiau kaip už \$25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	\$4.48
Belgijos, 100 frankų	\$5.09
Danijos, 100 kronų	\$16.43
Italijos, 100 lirų	\$4.42
Francijos, 100 frankų	\$5.39
Lietuvos, 100 litų	\$10.30
Norvegijos, 100 kronų	\$13.85
Olandijos, 100 florinų	\$38.65
Suomijos, 100 markių	\$2.52
Švedijos, 100 kronų	\$26.60
Šveicarijos, 100 frankų	\$18.85

Anglijos darbininkų unijos kongresas

Dalyvauja 750 delegatų, atstovaujančių puspenktą milijono organizuotų darbininkų.

LONDONAS, rugsėjo 2. — Vakari Hull mieste prasidėjo penkiasdešimt šeštas metinis Didžiosios Britanijos darbininkų unijų kongresas. Suvažiavime dalyvauja 750 delegatų, atstovaujančių puspenktą milijono (4,500,000) organizuotų Anglijos darbininkų.

Šita Didžiosios Britanijos darbininkų unijų organizacija atstovauja maždaug Amerikos Darbo Federacijai. Nors techniškai ji ne politinė ir, kaip organizacija, yra atskira nuo Darbo Partijos, ji vis dėlto daro didelę įtaką ir Darbo Partijos politikai.

Kairiasparnių lyderiai

Kongreso pirmininku šiemet yra A. A. Purcell, žinomas savo simpatijomis komunistams ir, kaip parlamento narys, atstovų rumuose priklauso kairiajam darbiečių sparnui.

Kongreso atidaromojo kalboje Purcell pasakė, kad darbininkų valdžios likimas galia but nulemtas opozicija sutarčiai su sovietų Rusija. Jis pritarė sutarčiai ir ragino darbininkus remti ją visa savo jėga. Jis pareiškė, kad nė vienos partijos valdžia dar nebuvo taip daug gera padariusi darbininkų klasei, kaip dabartinė MacDonald'o valdžia.

Kai kurie delegatai bolševikai — kaip tokiems pridera — isteringai koliojo darbininkų valdžią, sakydami, kad ji esanti darbininkams aršesnė, nei kuri nors buvus kapitalistinė valdžia. Delegatas Pollitt, profesija katilius, reikalavo, kad profesinės unijos kontroliuotų visą valdžios politiką. Jis smerkė Daves'o planą ir plano priėmimą. Senas angliakasių lyderis Smillie, kuris buvo laikomas kaipo ekstremistas, gynė darbininkų valdžios politiką.

Komunistai neturi įtakos

Komunistai buvo įnešę rezoliuciją, kurioj pareiškama darbininkų valdžiai papeikimas. Rezoliucija betgi buvo didžiausia balsų didžiama atmesta.

Šitas pirmas bandymas parodė, kad komunistų įtaka visai nežymi.

Siūlo steigti naują internacionalą.

Šios dienos posėdy komunistuojas Londono delegatas Pollitt pasiūlė rezoliuciją steigti naują internacionalą, kurs sujungtų Maskvos ir Amsterdamo profesinių sąjungų internacionalus.

Pirmininkas Purcell del tokio sumanymo buvo nė šiltas, nė šaltas. Jis pareiškė, kad vienybė butų geras dalykas ir del jos vertėtų dirbti neatsižvelgiant, kas buvo praeity.

Tečiau parlamento narys ir vienas seniausių Anglijos socialistų darbuotojų, Will Thorne, griežčiausiai tą pasiūlymą smerkė.

"Kiekvienas, — sako Thorne, — kas žino faktus, gali prieiti prie vienintelės išvados, būtent, kad, atsižvelgiant į pavojingą ir šlykščiai koliojamą raudonųjų Maskvos delegatų kalbą, apie kokią nors vienybę tarp mūsų ir Maskvos negali but nė kalbos."

D'Annunzio — atsiskyrėlis

Italijos poetas ir karininkas užsidarė savo viloj ir nieko nebeužrašė žinoti, kas dedas pasauly.

BRESCIA, Italija, rugsėjo 3. — Garsus italų poetas ir karininkas, Gabrielius D'Annunzio, visai pasitraukė iš bet kurio dalyvavimo pasaulio dalykuose, užsidarydamas, kaip koks vienuolis, savo viloj. Taip bent įsiai pats praneša savo laiške, išspaudintam Provincija di Brescia laikrašty.

D'Annunzio sako:

"Prašu jus paskelbti, kad aš likau vienu vienas sau didus 1919 metų artistas. Mano tvirtas pasiryžimas — nebėti ir nežinoti, kas kur už mano vilos ribų dedas.

"Kas vakaras aš deginu ant akmens aukuro kruvas per dieną gautų laišku, jų visai neatsidarys ir neskaitys. Visai tuščias darbas rašyti man, lygiai tuščias darbas eiti pas mane. Aš niekam neatsakau. Aš nieko neįsileidžiu. Nė maldaiviais, nė akloplėšumu, nė kais rėsuardsys mano vienišo užsidiarymo. Mano šunes gudrys ir gerai kanda. Ar dar kam neaišku?"

APIPLĖŠĖ BANKĄ

Keturi banditai, dienos metu, pasislavė tarp 25-50 tukstančių dolerių.

SPRINGFIELD, Ill., rugs. 3.

— Šiandie vidudienį keturi maskuoti plėšikai apiplėšė Jefferson State banką. Įpuolė bankan jie revolveriais grumodami visus banko tarnautojus ir valdininkus suvarė į veltą ir pasiėmė pundus pinigų, tarp 25,000 ir 50,000 dolerių, paspruko automobiliu.

Wisconsinas nedalyvaus karo manifestacijose

MADISON, Wis., rugs. 3. — Wisconsinas valstijos gubernatorių Blaine atsisakė paskelbti įsakymą, kad valstijos gvardija dalyvautų Apsaugos Dienos manifestacijose, kurios, einant prezidento paskelbimu, turės įvykti šio mėnesio 12 dieną.

Vaduodamasis gubernatoriaus nusistatymu, adjt. generalas Immell esąs pareiškęs, kad nacionalės gvardijos dalims nebus leista dalyvauti karinėse manifestacijose, ir jei kurių dalių oficerai bandytų tatau daryti, būtų paleisti iš tarnybos.

NORĖJO GAUTI \$500,000 UŽ KARINĮ VANDENŲ PLANĄ

MANILA, Filipinai, rugs. 3. — 31-os infanterijos karys Frank Cota liko areštuotas del bandymo parduoti svetimos valstybės agentui Corregidoro apilinkės vandenų planą. Už tą planą karys norėjęs gauti 500 tukstančių dolerių.

J. V. AMBASADORIUS GRĮŽTA

ROMA, rugs. 3. — Jungtinių Valstijų ambasadorius Romoj, p. Henry Fletcher, išplauks iš Neapolio į New Yorką rugs. 9. Grįžta į Jungtines Valstijas dviem mėnesiam.

ŠVEDIJŲ GREŠIA UKIO DARBININKŲ STREIKAS

STOCKHOLMAS, rugsėjo 3. — Švedijoj gresia kilti visuotinis žemės ūkio darbininkų streikas, kadangi keletą kartų daryti bandymai prieiti prie kolektyvaus susitarimo nepavyko.

Greičiausias Pinigų Pasiuntimo Budas

Nežiurint kiek nemokėtum už telegramą, kokiais keliais nesiustum, niekur nerasi greitesnio pinigų išmokėjimo budo Lietuvoje, kaip

NAUJIENŲ TELEGRAFINĖS PINIGŲ PERLAIDOS.

Jau dabar, turėdami aiškių žinių ir faktų kaip veikia mūsų telegrafinė sistema, kokios klytys stovi ant kelio greitam susižinojimui Lietuvoje, drąsiai sakome, kad greitesnio budo tuo tarpu nėra. 90% išsiųstų pinigų iš mūsų pasiekia adresantų rankas bėgyje 10 dienų. Bet Naujienos tuomi nepasiganėdina. Naujienos ieško budų, kad išmokėjimą dar labiau pagreitinų, pagerinų ir pasiekus pilno tobulumo pinigų siuntimo srity.

DEL PAPRASTO GREITUMO NAUDOKITES NAUJIENŲ PAŠTO PERLAIDOMIS; DEL YPATINGO GREITUMO NAUDOKITES NAUJIENŲ TELEGRAFINĖS PERLAIDOMIS.

Naujienų Telegrafinės Pinigų Perlaidos kainuoja daugiau negu paprastos tik

50 CENTŲ

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

